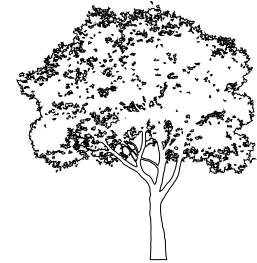

Linda
Malali Hant

RIBA NA DRVETU

Preveo
Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

Lynda Mullaly Hunt

FISH IN A TREE

Copyright © 2015 by Lynda Mullaly Hunt
Copyright © 2016 za srpsko izdanje, Laguna

*Učiteljima...
koji vide dete pre učenika
koji nas podsećaju da svi imamo
posebne darove koje možemo ponuditi svetu,
koji podstiču važnost isticanja
a ne uklapanja.*

*I deci...
koja nalaze snage da savladaju životne izazove...
bez obzira na to kakvi oni bili.*

*Vi ste heroji.
Ova knjiga je za vas.*

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Sadržaj

Prvo poglavlje: <i>Ponovo problemi</i>	11
Drugo poglavlje: <i>Žuta karta</i>	15
Treće poglavlje: <i>Nikad ne zavisi od mene</i>	19
Četvrto poglavlje: <i>Ptica u kavezu</i>	23
Peto poglavlje: <i>Srebrni dolari i drveni novčići</i>	29
Šesto poglavlje: <i>Novčić sa tri strane</i>	33
Sedmo poglavlje: <i>Ovde nema deka</i>	37
Osmo poglavlje: <i>Prave nevolje</i>	40
Deveto poglavlje: <i>Kesa puna ničega</i>	43
Deseto poglavlje: <i>Obećanja, obećanja</i>	51
Jedanaesto poglavlje: <i>Kajgana</i>	55
Dvanaesto poglavlje: <i>U čemu je problem, Alberte?</i>	61
Trinaesto poglavlje: <i>Problem s cvećem</i>	66
Četrnaesto poglavlje: <i>U kutiji i van nje</i>	70
Petnaesto poglavlje: <i>Nepodmazani mehanizam</i>	75

Šesnaesto poglavlje: <i>Šta ja imam</i>	80
Sedamnaesto poglavlje: <i>Ručak neželjenih</i>	82
Osamnaesto poglavlje: <i>Istine i neistine.</i>	86
Devetnaesto poglavlje: <i>Ne baš slatka tajna</i>	90
Dvadeseto poglavlje: <i>Je li to nešto dobro?</i>	96
Dvadeset prvo poglavlje: <i>Leptirske želje</i>	101
Dvadeset drugo poglavlje: <i>Ne može se tako s kraljicom</i>	105
Dvadeset treće poglavlje: <i>Reči koje dišu</i>	107
Dvadeset četvrto poglavlje: <i>Izmišljeni junak</i>	110
Dvadeset peto poglavlje: <i>Slavlje ili očaj?</i>	116
Dvadeset šesto poglavlje: <i>U kabini</i>	119
Dvadeset sedmo poglavlje: <i>Nedopečeno popodne</i>	122
Dvadeset osmo poglavlje: <i>Ponuda koja se dobija jednom u životu</i>	125
Dvadeset deveto poglavlje: <i>Riba na drvetu</i>	129
Trideseto poglavlje: <i>Nesrećni kralj</i>	137
Trideset prvo poglavlje: <i>Mnogo puteva kući.</i>	140
Trideset drugo poglavlje: <i>Tata na ekranu</i>	144
Trideset treće poglavlje: <i>Mogućnosti</i>	148
Trideset četvrto poglavlje: <i>Rođenje zvezde</i>	151
Trideset peto poglavlje: <i>Slika vredi zilion reči.</i>	157
Trideset šesto poglavlje: <i>U igri života...</i>	161
Trideset sedmo poglavlje: <i>Kokoška, vuk i problem</i>	164
Trideset osmo poglavlje: <i>Jadnica za predsednika</i>	168
Trideset deveto poglavlje: <i>Hladan tuš za Šej</i>	171

Četrdeseto poglavlje: <i>Suze različitih vrsta</i>	177
Četrdeset prvo poglavlje: <i>Ne tako tajno pismo</i>	179
Četrdeset drugo poglavlje: <i>Pokloni bez izgovora, lepljiva traka i antibiotici</i>	184
Četrdeset treće poglavlje: <i>Iskra koja menja svet.</i>	189
Četrdeset četvrto poglavlje: <i>Priče nečeg iz šestog razreda.</i>	191
Četrdeset peto poglavlje: <i>Pitanje mog brata.</i>	194
Četrdeset šesto poglavlje: <i>Leteće tigricе, bebe i slonovi</i>	197
Četrdeset sedmo poglavlje: <i>Nisu svi ljudi isti</i>	200
Četrdeset osmo poglavlje: <i>Oliverova ideja o sreći.</i>	206
Četrdeset deveto poglavlje: <i>Vidim svetlo</i>	211
Pedeseto poglavlje: <i>Zadatak za junaka</i>	213
Pedeset prvo poglavlje: <i>Najveća hrabrost</i>	219
Reč autora.	225
O autoru.	229

Prvo poglavlje

PONOVO PROBLEMI

Uvek je tu. Kao zemlja pod mojim nogama.

„Dakle, Ali? Hoćeš li da pišeš ili nećeš?“, pita gospođa Hol.

Da mi je nastavnica zla, bilo bi lakše.

„Hajde“, kaže ona. „Znam da ti to možeš.“

„Šta kad bih vam rekla da ću se popeti na drvo samo pomoću zuba? Da l' biste i onda rekli da *mogu*?“

Oliver se smeje i baca se na klupu kao da pokušava uhvati loptu.

Šej ječi: „Ali, hajde bar jednom za promenu da se ponašaš normalno!“

Blizu nje Albert, krupan dečak koji svakog dana oblači isto – tamnu majicu kratkih rukava na kojoj piše *Flint* – sav se ukočio. Kao da čeka da pukne petarda.

Gospođa Hol uzdiše. „Ma hajde. Samo te molim da opišeš sebe na jednoj stranici.“

Ne mogu da zamislim ništa gore nego da opisujem sebe. Radije bih pisala o nečem lepšem. Kao, na primer, kako je isповraćati se na sopstvenom rođendanu.

„To je važno“, kaže ona. „Da bi te novi nastavnik bolje upoznao.“

Znam da je tako i baš zato ne želim to da uradim. Nastavnici su kao oni aparati u koje ubaciš novac i dobiješ lopticu skočicu. Znaš šta ćeš da dobiješ. A opet, i ne znaš.

„I još nešto, Ali“, kaže ona, „to tvoje žvrckanje. Kad ne bi sve vreme nešto crtala, već bi završila. Hajde, skloni to.“

Posramljena, sklanjam crteže ispod praznog papira. Crtala sam samu sebe kako me ispaljuju iz topa. To bi bilo lakše od škole. Manje bi bolelo.

„Hajde“, kaže ona i gura ka meni list papira na linije. „Samo se potrudi.“

Sedam škola za sedam godina, a sve su iste. Kada god se potrudim, kažu mi da se ne trudim dovoljno. Neuredno i nečitko pišem. Ljute se što istu reč svaki put pišem drugačije. A muče me i glavobolje. Uvek me zaboli glava kada predugo gledam kako crna slova sijaju na belom papiru.

Gospođa Hol se nakašlja.

Ostaloj deci u razredu ponovo sam dojadila. Stolica škripe. Glasni uzdasi. Možda misle da ne čujem njihove reči: *Retard. Glupača. Jadnica.*

Kad bi samo ona otišla kod Alberta, koji je kao ljudski *Gugl* i koji bi dobio bolju ocenu od mene i kad bi istresao nos u papir.

Potiljak mi se sav zagrejao.

Ne kapiram. Inače me uvek pušta da se izvučem. To je verovatno zato što su ti opisi potrebni novom nastavniku i što nijedan ne sme da joj fali.

Gledam u njen veliki stomak. „I? Jeste li rešili kako će da se zove beba?“, pitam. Prošle nedelje smo je prevarili da na poznavanju društva pola sata priča o dečjim imenima.

„Hajde, Ali. Nema više odugovlačenja.“

Ne odgovaram.

„Ne šalim se“, kaže, i znam da se stvarno ne šali.

U mislima gledam film u kojem ona uzima štap i na zemlji između nas crta liniju, pod vedrim plavim nebom. Ona je obučena kao šerif, a ja na sebi imam crno-bele robijaške pruge. Meni se to često dešava – u glavi mi krenu filmovi koji deluju tako stvarno da me prosto uvuku u sebe. Oni su olakšanje i spas od mog stvarnog života.

Sva sam se zgrčila, teram se da uradim nešto što zaista ne želim. Da pobeegnem od ove nastavnice koja me je zgrabila i ne pušta.

Uzimam olovku i njeno telo se opušta, verovatno joj je laknulo što sam popustila.

Međutim, umesto toga, pošto znam koliko ona voli čiste stolove i uredne stvari, stežem olovku pesnicom. I žvrlljam po čitavoj klupi.

„Ali!“ Brzo mi prilazi. „Zašto si to uradila?“

Kružne šare su široke pri vrhu i uzane pri dnu. Liče na tornado i pitam se da li je to trebalo da bude crtež onoga što je u meni. Gledam i ja u nju. „Bilo je tu kad sam došla.“

Počinje smeh – ali oni se ne smeju zato što misle da sam duhovita.

„Ali, vidim da si se uznemirila“, kaže gospođa Hol.

Ne krijem to onoliko koliko bi trebalo.

„Kakav je ona retard“, kaže Šej onim glasnim šapatom koji bi trebalo svi da čuju.

Oliver sada bubnja po klupi.

Prekrstila sam ruke i zurim u nju.

„E sad je dosta“, kaže gospođa Hol naposletku. „Pravac kod direktorke. *Smesta.*“

To sam i želela, ali sada nisam tako sigurna.

„Ali.“

„A?“

Svi se ponovo smeju. Ona diže ruku. „Ko sledeći zucne, ne ide na odmor.“ U učionici je tajac.

„Ali. *Rekla sam* – kod direktorke.“

Ne mogu ponovo da idem kod naše direktorke, gospođe Silver. Tamo idem toliko često da se pitam kad će okačiti transparent s natpisom DOBRO DOŠLA, ALI NIKERSON!

„Žao mi je“, kažem i stvarno tako mislim. „Evo napišaću. Obećavam.“

Ona uzdiše. „Dobro, Ali. Ako ti olovka samo jednom stane, odmah letiš kod direktorke.“

Premešta me za sto za čitanje pored panoa za Dan zahvalnosti. U međuvremenu, prska moju klupu sredstvom za čišćenje. Povremeno me gleda kao da bi *mene* isprskala. Da oriba glupost.

Malo škiljim, u nadi da će me glava manje boleti od svetla. I onda pokušavam da držim olovku kako bi trebalo umesto na onaj uvrnuti način kako to moja ruka hoće.

Jednom rukom pišem, a drugom krijem papir. Znam da je bolje da se ne zaustavljam, tako da iznova pišem reč *Zašto?* preko čitavog lista, od vrha pa do dna.

Prvo, zato što tu reč znam da napišem tačno i drugo, zato što se nadam da će mi neko napokon odgovoriti.

Drugo poglavlje

ŽUTA KARTA

Pošto danas donosimo poklone gospođi Hol, koja odlazi na porodijsko, Džesika je došla s tolikim buketom iz cvećare svog oca da biste pomislili kako je iščupala grm iz zemlje i umotala donji deo u foliju.

Baš me briga. Ja sam u prodavnici našla šarenu kartu sa žutim cvećem. A slika cveća neće da uvene posle nedelju dana. Čini mi se da je to moj način da kažem da mi je žao što sam je toliko gnjavila.

Maks je predao svoj poklon gospođi Hol. Dok ga ona otvara, on se naginje unazad u stolici, sa rukama iza glave. Doneo joj je pelene. Mislim da se nadao da će je naživcirati, ali je razočaran što je ona srećna.

Maks voli da je u centru pažnje. Takođe voli kad u školi priređujemo zabave. Skoro svakog dana traži od gospođe Hol da priredimo zabavu i danas će mu se ta želja napokon ostvariti.

Nakon što je gospođa Hol izvadila moju kartu iz koverte, nije je pročitala naglas kao ostale. Okleva i znam da joj se sigurno sviđa. I ponosna sam, a to nije tako često.

Gospođa Silver se naginje da pogleda. Računam da će me jednom za promenu pohvaliti, ali umesto toga, njoj se obrve skupljaju i pokazuje mi ka vratima.

Šej je ustala da pogleda. Smeje se i kaže: „Svet je sve gluplji svaki put kad Ali Nikerson otvori usta.“

„Šej. *Sedi*“, kaže gospođa Hol, ali prekasno. Ne možete naterati ljude da ne čuju ono što su čuli. Na to bi trebalo da sam navikla, ali me svaki put zaboli.

Dok se Šej i Džesika smeju, prisećam se kako smo se prošle nedelje za Noć veštica oblačile kao omiljeni likovi iz knjiga. Ja sam došla kao Alisa u zemlji čuda, iz knjige koju mi je deka čitao milion puta. Šej i njena senka Džesika čitavog dana su me zvale Alisa u zemlji luda.

Kejša prilazi Šej i kaže: „Što ti jednom za promenu ne gledaš svoja posla?“

Meni se Kejša sviđa. Ona se ne boji. A ja se toliko bojim.

Šej se okreće, gleda kao da će oterati muvu. „A šta se to tebe tiče?“, pita je.

„Tačno, ne tiče me se, ali ne bi trebalo ni tebe da se tiče“, odgovara Kejša.

Šej hukće. „*Prestani* da mi se obraćaš.“

„*Ti* prestani da budeš grozna“, odgovara Kejša i naginje se napred.

Maks je prekrstio ruke i naginje se preko svoje klupe. „*To*. Sad će tuča“, kaže.

„Neće biti *nikakve* tuče“, kaže gospođa Hol.

Suki drži jednu svoju drvenu kockicu. Ona ima zbirku takvih kockica koje čuva u kutiji, i viđala sam kako ih vadi kad se unervozila. Sad se unervozila.

Šej pogledom strelja Kejšu. Kejša je nova ove godine i čudi me što je nešto rekla.

Svi su se uzvrpoljili, a ja čak i ne znam zašto.

Dok im gospođa Hol govori da se smire i objašnjava Maksu kako je ružno huškati druge na tuču, gospođa Silver mi pokazuje da krenem ka vratima. Šta se to sad dešava?

Pošto smo izašle u hodnik, po licu gospođe Silver vidim da ću sad ponovo morati da se izvinjavam ili da objašnjavam zašto sam nešto uradila. Samo što sada uopšte nemam pojma šta sam skrivila.

Guram ruke u džepove da ne bi same uradile nešto zbog čega ću zažaliti. Kad bih samo tako mogla i sa ustima.

„Prosto ne razumem, Ali“, kaže ona. „I ranije je bilo problema, ali ovo je prosto... pa... *drugacije*. Ne liči na tebe.“

Pa naravno. Uradim nešto lepo i ona kaže da to nije nalik na mene. A ne mogu da shvatim kako bi kupovina karte s najlepšim željama mogla da bude loša.

„Ali“, kaže gospođa Silver, „ako želiš da skreneš pažnju na sebe, ovo nije pravi način.“

Nema pojma. Meni je pažnja potrebna kao što su ribi maska i disaljka.

Vrata se otvaraju do kraja i lupaju u ormariće i Oliver iskače iz učionice. „Ali“, kaže on. „Mislim da si joj poklonila tu kartu da joj kažeš kako ti je žao što nas ostavlja da bi rodila neku glupu bebū. Verovatno je mnogo tužna. I meni je nje žao.“

O čemu to on priča?

„Oliver“, pita gospođa Silver. „Zašto si izašao?“

„Pa... izašao sam... hm... krenuo sam u ve-ce. Da. Tako je.“ Onda trkom odlazi.

„Mogu li ja sada da odem?“, izleće mi pošto osećam da više ni tren ne mogu tu da stojim.

Ona odmahuje glavom dok govori. „Prosto ne shvatam. Zašto bi, *pobogu*, kupila jednoj trudnici kartu sa izrazima saučešća?“

Saučešća? Razmišljam. A onda razmišljam još malo. I onda se prisećam. Moja mama ih šalje ljudima kad im umre neko drag. U stomaku mi se prevrće dok se pitam šta li je gospođa Hol pomislila.

„Ti *znaš* šta je karta sa izrazima saučešća, je li?“

Trebalo bi da kažem da ne znam, ali klimam glavom zato što ne želim da slušam kako mi gospođa Silver to objašnjava. A sem toga, misliće da sam gluplja nego što već misli. Ako je to uopšte moguće.

„Pa zašto si onda to uradila?“

Ispravljam se, ali se u meni sve grči. Stvar je u tome što se osećam baš loše. Mislim, osećala sam se užasno kad je komšiji uginuo pas, a kamoli da umre neka beba. Prosto nisam znala da je to tužna karta. Videla sam samo divno žuto cveće. I samo sam mislila na to kako ću je obradovati.

Međutim, ima brdo razloga zašto ne mogu da kažem pravu istinu.

Ni njoj.

Ni bilo kome.

Bez obzira na to koliko puta sam se molila i trudila i nadala se, za mene je čitanje i dalje kao da pokušavate da rastumačite pun tanjir supe sa slovima. Prosto mi nije jasno kako to drugima polazi za rukom.

Treće poglavlje

NIKAD NE ZAVISI OD MENE

Ćutim naslonjena na zid u hodniku. Prolaze neka mala deca i podsećaju me da sam sada u šestom razredu – a to je najstariji razred u ovoj školi. A ipak se osećam kao beba.

„Ali? Imaš nešto da kažeš?“, pita gospođa Silver.

Bojim se da otvorim usta zato što iz njih ponekad nešto izleti samo od sebe, pa se uvalim u još veće nevolje.

Na kraju, ona predlaže da odemo u njenu kancelariju.

Sedim u direktorkinoj kancelariji i ćutke gledam kroz prozor. Pitam se kako bi to bilo da se u školi jednom opustim i da se ne brinem svake sekunde svakog minuta.

Volela bih da mi je tu moja Sveska nemogućih stvari. Jedino ona pomaže da se ne osećam potpuno uzaludno. Volim da posmatram kako slike iz moje glave postaju stvarne u svesci. U poslednje vreme mi je omiljeni Sneško Belić koji radi u livnici. A onda shvatam šta je najluđa, najčudnija, najneverovatnija stvar koju bih mogla da nacrtam – ja kako nešto radim kako treba.

Uzdah gospođe Silver vraća me u stvarnost. „U ovoj školi si ukupno, prošle i ove godine, manje od pet meseci,